

УДК 336.7

І.В. Шумська

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ІННОВАЦІЙНІ БАНКІВСЬКІ ПРОДУКТИ

I.V. Shumska

INNOVATIVE BANKING PRODUCTS

Стрімкий розвиток та поширення нових інформаційно-комунікаційних технологій призводить до кардинальних змін в інформаційній сфері на глобальному рівні. Такі зміни суттєво впливають на фінансовий сектор, зокрема на види та процес надання банківських послуг. Глобалізація фінансових ринків суттєво прискорює впровадження інноваційних технологій в фінансовій галузі, які сьогодні призводять до революційних змін в сфері інформаційних банківських технологій.

Банківська діяльність як одна з самих динамічних фінансових сфер є осередком інноваційних продуктів та результатів інтелектуальної діяльності. В вітчизняних банках, незважаючи на негативний вплив численних факторів зовнішнього нестабільного середовища, триває процес впровадження інноваційних продуктів. Проте впровадження нових технологій у країнах з перехідною економікою, в тому числі і в Україні, є досить складним процесом, оскільки часто потребує значних вкладень[5]. Зважаючи на це, дослідження тенденцій впровадження інноваційних банківських продуктів в умовах глобалізаційних процесів є актуальним.

В науковій літературі виділяють різноманітні підходи щодо визначення поняття «банківські інновації». Зокрема, В. С. Викулов [3] характеризує їх як створення банківського продукту, що володіє більш привабливими споживчими властивостями у порівнянні з запропонованим раніше, або якісно нового продукту, здатного задовольнити неохоплені раніше потреби його потенційного покупця, або використання більш досконалої технології створення того ж банківського продукту.

Кривич Я. М. [2] відзначає банківські інновації як кінцевий результат інноваційної діяльності банку, що отримав реалізацію у вигляді нового або вдосконаленого банківського продукту чи послуги, які впроваджено в практичну діяльність.

Ткачук В. О. [4] визначає банківські інновації, як кінцевий результат процесу модернізації всіх сторін діяльності банку, що полягає в удосконаленні банківських послуг, бізнес-процесів, сервісу, організації, управління та маркетингу з метою досягнення конкурентних переваг на ринку.

На наш погляд, банківські інновації слід ототожнювати із новими банківськими продуктами та послугами, котрі є або будуть конкурентоздатні на ринку.

Останні аналітичні дослідження проведені науковцями засвідчують різноманітність банківських інновацій на ринку, зокрема до них слід віднести: Інтернет-банкінг (телефон стає основою для реалізації більшості банківських операцій), безкарткові рахунки (реалізація операцій за допомогою мобільних додатків та NFC-модуля), постійна доступність (24 години та 7 днів на тиждень, доступність для проведення різноманітних банківських операцій), розважальні трансакції (стимулювання створення неформальних обставин проведення банківських трансакцій), робототехніка (використання штучного інтелекту для реалізації банківських операцій), монетизація даних (банківська аналітична інформація може значно розширити та допомогти банку та самим клієнтам) та ін.

Вітчизняні банки активно впроваджують інноваційні рішення в організацію та

розвиток діяльності банківської установи, зокрема активно використовуються засоби мобільного банкінгу, безкарткові рахунки із використання мобільних пристроїв, активна присутність в соціальних мережах для популяризації послуг (smm-маркетинг), доступність терміналів самообслуговування, діяльність у форматі «24/7», електронна решта (послуга переводу залишку коштів на мобільний або індивідуальний банківський рахунок), індивідуалізація потреб клієнтів та ін.

Інноваційний процес у банку, який пов'язаний зі створенням, освоєнням та розповсюдженням інновацій, охоплює всі сторони діяльності банку: від розробки концепції та ідеї до їх практичної реалізації. Розробка банківських інноваційних продуктів має певні особливості.

Банк застосувати декілька варіантів: вдосконалити існуючий продукт; розробити цілком новий (невідомий для ринку) продукт; розробити новий для банку, але уже відомий для ринку продукт. Принципово новий продукт може одразу і не принести банку доходів, але сприятиме нарощуванню банківської технології та індустрії, підвищенню позитивного іміджу банку.

Найважливіші етапи алгоритму розробки нових банківських інноваційних продуктів:

- розробка концепції банківського інноваційного продукту;
 - формалізація та опис банківського інноваційного продукту;
 - маркетингові дослідження інноваційності продукту;
 - розробка, погодження та затвердження інноваційного продукту;
- впровадження інноваційного продукту [1].

Управління інноваціями є важливим елементом системи управління банківською діяльністю. Вітчизняна практика ведення банківського свідчить про те, що більшість банків орієнтується на вирішення лише поточних завдань. На відміну від банків України, іноземні фінансові установи мають ефективну структуру управління інноваціями, яка метою якої є реалізація стратегічних рішень з розробки перспективних продуктів та проникненням у нові сфери бізнесу.

В цілому, використання банківських інноваційних продуктів дає можливість подальшого розвитку вітчизняної банківської системи, її інтелектуалізації. Застосування нових технологій у банківському секторі дає можливість бути конкурентним у глобальному середовищі і значно якісніше обслуговувати та залучати клієнтів у вітчизняну банківську систему.

Література.

1. Кльоба Л. Г. Оцінювання рівня інноваційності банківських продуктів і послуг / Л. Г. Кльоба // Ефективна економіка. – 2016. – №6. – С. 112–114.
2. Кривич Я. М. Управління інноваційним потенціалом банку : дис.... канд. екон. наук : 08.00.08 / Я. М. Кривич. – Суми, 2010. – 284 с.
3. Викулов В. С. Типологія банківських інновацій / В. С. Викулов // Финансовый менеджмент. – 2004. – № 6. – С. 75-82.
4. Ткачук В. О. Інноваційна політика банків на ринку банківських послуг / В. О. Ткачук // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2013. – Том 14. – № 2. – С. 43-51.
5. Рац О. М. Тенденції впровадження інноваційних банківських продуктів в умовах глобалізації світових фінансів / О. М. Рац // Сборник научных трудов «Актуальные научные исследования в современном мире». – 2017. – Выпуск 5(25). [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://iscience.in.ua>.